

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์ ได้กำหนดวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างโดยผู้วิจัย กำหนดประเด็นที่จะรวบรวมข้อมูลในสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน อันได้แก่

- ประวัติความเป็นมา
- สภาพของชุมชนในอดีต
- สภาพของชุมชนโดยปัจจุบัน
- วิธีการดำรงชีวิตในรอบปี วัฒนธรรม
- สภาพปัญหาการแก้ปัญหาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในอดีต
- สภาพปัญหาการแก้ปัญหาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในปัจจุบัน

โดยสัมภาษณ์จาก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน อดีตผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ครู ในโรงเรียน และชาวบ้านในพื้นที่

วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

วิธีการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสนทนากลุ่มนี้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการกระตุ้นให้คนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น และทัศนะของตนเองออกมาอย่างเปิดเผย และจริงใจ ในขณะที่สนทนากันความคิดเห็นของคนๆ หนึ่งในกลุ่มจะกระตุ้นให้คนอื่น ๆ อยากพูด อยากแสดงความคิดเห็นออกมา โดยผู้วิจัยได้สนทนากลุ่มกับประชาชนทั่วไป ซึ่งจากการสนทนากลุ่มทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาในชุมชน สาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อตัวเขาและชุมชน

โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสนทนากลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นการกระตุ้นให้คนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น และทัศนะของตนเองออกมาอย่างเปิดเผย โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มต่างๆ เพื่อทำการสนทนากลุ่มซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย สนทนากลุ่มกับผู้นำชุมชนที่เป็นทางการ ได้แก่ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน และผู้นำที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ ครู และผู้อาวุโสในชุมชน และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 ครั้ง โดยประเด็นที่ทำการสนทนาประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 ประเด็นประกอบด้วย

1. การใช้ทรัพยากรน้ำในชุมชน ตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และอนาคต
2. สาเหตุของปัญหาความหลากหลายทางชีวภาพ
3. ผลกระทบจากต่อตัวเขาและชุมชน

ครั้งที่ 2 ประเด็นประกอบด้วย

1. แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
2. วางแผนการแก้ปัญหาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

ครั้งที่ 3 ประเด็นประกอบด้วย

1. ผลการดำเนินกิจกรรมในการแก้ปัญหาที่ดำเนินไปแล้ว
2. วางแผนการดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป
3. แนวทางในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้การแก้ปัญหาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพความยั่งยืนในชุมชน

แบบสอบถาม
แนวทางการลดสารกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ในแม่ค้าแม่สะเงี
ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์

1. ท่านมีประสบการณ์ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์มาเป็นระยะเวลา

( ) 1-5 ปี   ( ) 6-10 ปี   ( ) 11-15 ปี   ( ) 16-20 ปี   ( ) มากกว่า 20 ปี

2. ท่านเคยใช้วิธีอื่นนอกจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์หรือไม่

( ) เคย   ( ) ไม่เคย

3. ท่านมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์อย่างไร

( ) ทำการฉีดพ่นเอง   ( ) ฉีดพ่นโดยการว่าจ้างผู้อื่น

( ) อื่นๆ(ระบุ).....

4. ท่านมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ในปริมาณเท่าใด

( ) ใช้ตามปริมาณที่ฉลากกำหนด   ( ) ใช้มากกว่าปริมาณที่ฉลากกำหนด

( ) ใช้น้อยกว่าปริมาณที่ฉลากกำหนด

5. ท่านใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ชนิดใดบ้าง

.....
.....

6. ภายหลังจากที่ท่านใช้ผลิตภัณฑ์สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ท่านมีการกำจัดอย่างไร

.....
.....

7. ท่านคิดว่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์มีความจำเป็นในการทำการเกษตรของท่านหรือไม่

.....
.....

แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องว่างที่กำหนด ถูก หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนี้ถูกต้อง
ผิด หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นผิด

ข้อคำถาม	ถูก	ผิด
1. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์เป็นสารที่ใช้เพื่อป้องกัน ทำลาย ไล่หรือ ลดปัญหาของ <u>ศัตรูพืช</u> และ <u>สัตว์ก่อความรำคาญ</u>		
2. สารกำจัดศัตรูพืชและสัตว์สามารถสะสมตามแหล่งน้ำ สัตว์น้ำ ที่อยู่ใกล้พื้นที่การเกษตรได้		
3. การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ 2 ชนิดขึ้นไป ทำให้มีฤทธิ์เพิ่มขึ้น		
4. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีความเป็นพิษรุนแรงในการกำจัด		
5. ในการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์สามารถยืนอยู่ตำแหน่งใดก็ได้		
6. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่หลีกเลี่ยงการฉีดพ่น ควรกำจัดโดยการเททิ้งลงในแหล่งน้ำเพื่อให้เกิดการรวดเร็วในการกำจัด		
7. ในการเลือกซื้อเราควรเลือกให้เหมาะสมกับชนิดของศัตรูพืชและบนฉลากควรมีชื่อสาร ปริมาณสารที่ใช้ผสม คำอธิบาย และวิธีใช้		
8. ในการผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์เราต้องใช้ไม่ในการผสมเท่านั้น		
9. ควรล้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการฉีดพ่นลงในแหล่งน้ำ		
10. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้เท่านั้น		
11. การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ในอัตราที่มากกว่าที่ฉลากกำหนดสามารถกำจัดศัตรูพืชได้ดีขึ้น		
12. รูปแบบการใช้งานของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ มี 3 ชนิด คือ ชนิดผง ชนิดเม็ด และ ชนิดน้ำ		
13. ในการฉีดพ่นแต่ละครั้งเราควร ใส่หน้ากาก ถุงมือ เสื้อแขนยาว ให้มิดชิด		
14. ขวดสารเคมีและอุปกรณ์ฉีดพ่นควรเก็บให้มิดชิดและให้ห่างจากมือเด็ก		
15. ขวดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่ใช้หมดแล้วเรากำจัดได้โดยทิ้งไว้ในพื้นที่การเกษตรสะสมให้ได้มากๆแล้วค่อยนำไปทิ้ง		

.....

ประวัติผู้วิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อโนดาธ รัชเวทย์

หน่วยงาน สาขาวิชาเคมี ภาควิชาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์/โทรสาร 053-885626

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี

หน่วยงาน ภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่ 50300 โทรศัพท์/โทรสาร 053-885648